

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De indiscreta taciturnitate. Cap. XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](#)

¶ Quod multiplex risus malus sit.

Ex his satis manifestum est quanta sit fatuitas sourrari, ad risum talem excitant. Item notandum quod est risus in dix, risus perfidiae, risus insaniae, risus vanitatis purae, & risus dentiae. De risu inuidiae loquitur Poëta describens inuidiam suis adeo nūquam, nisi quem fecere dolores. De risu perfidie gitur Prou.10. Quasi per risum stultus operatur scelus. De insaniae legitur Prou.15. q. stultitia est gaudiū stulto. Vnde Aug. Malunt sapientes se habere sanos lugentes, quam phreneticos ridentes. Item Aug. dicit: Gaudium mundanorum, gaudium phreneticorum. Risus vero purae vanitatis est, cum aliquis eius lenitate rideat. Ad quem risum possumus referre quod legitur. Vitis patrum de quodam sene, qui vidit quandam ridentem. dixit ei: Coram cœli & terræ Domino rationem totius vita stra redditui sumus, & tu rides. Risus vero prudentiae effratus & tacitus. Vnde Eccl.21. Fatus in risu exaltat vocē suā vir autem sapiens vix tacitè ridebit. Et Iob 29. Si quando tu bābam ad eos, non credebam. Greg. Prælatus debet se raliter bāre ad subiectos, ut rideat timeri, & iratus possit amarire num laetitia vilem, vel immoderata severitas reddat odiosum. Quod notandum, quod sicut risus præsentis vitæ debet esse rarus modicus: sic luctus frequens & multus. Monemur autem ad exemplum Christi, quæ ter legimus fleuisse, risisse vero nunquam legimus. Fleuit Iesus super ciuitatis destructionem Ierusalem Luc.19. & ad Lazari suscitionem, Io.11. & in agonia quād p̄lixius oravit. de quo fletu habetur ad Hebr.5. Monet etiam ad hoc multiplex materia luctus, quam in mundo isto videntur & hoc quod lachrymæ nostræ in suo valore sunt. De hac materia require in tractatu de Luxuria, in cap. de choreis.

De indiscreta taciturnitate. C A P. XXXIII.

Sequitur de indiscreta taciturnitate. Et notandum quod sicut vita est loquacitas, sic etiam vitiosum est semper tacere. Eccle.3. Tempus tacendi, & tempus loquendi. Isi. Seruanda est lingua, nō in solubiliter liganda. Ber. Mors & vita in manibus linguae. Ideo ori pondra est custodia, ut nec vitalem ædificationis clausura damnet, nec letalis perniciens liberū sortiatur egrediri.

¶ Quod tacere in prælatu malum sit. & maxime à verbo predicationis.

TACITURNITAS vero præcipue est reprehensibilis in prælatis, qui docere habent populum. Illis enim tacere à verbo predicationis, mors est. Vnde Exo.28. præceptum est quod in eam mis partibus vestium sacerdotialium fierent tintinnabula au-

mista malis punicis, ut audiretur sonitus, quando Aaron ingredieretur & egredieretur Sanctuariū in conspectu Domini, & non moreretur. De quo verbo loquēs Gre. dicit: Sacerdos ingrediēs & egrediēs moritur, si de eo sonitus nō auditur: quia cōtra le irā æterni iudicis prouocat, si de eo sonitus prædicationis nō pcedat. Ad idē pertinet illud quod legitur Ezecl. 33. Si speculator visiderit gladium veniente, & nō insonuerit buccina, & populus se nō cuitodierit, veneritque gladius, & tulerit de eis animam: ille quidē in iniuitate sua captus est: sanguinē autem eius de manu speculatoris requirā. A post. 1. ad Cor. 9. Væ mihi si nō euāgelizavero. Ad prælatū specialiter pertinet illud Esa. 58. Clama ne celles. & illud Osee 8. In gutture tuo sit tuba. & illud Esa. 7. Væ mihi, quia tacui. Si propter taciturnitatē prælati aliquis pereat, simile est ac si ipse cū interficiat. Vnde Paulus Act. 20. Mūdus sum à sanguine omniū. Non enim subterfugi quo minus annūtiarem omne cōsiliū Dei in vobis. Innuēs per oppositū q̄ reus esset sanguinis eorū, si ipse eis nō annūtias et. Indiscreta taciturnitas disuadet Eccl. 4. Vbi legitur: Ne retineas verbū in tempore salutis.

De octo remediis contra peccatum linguae.

P A R S I I I .

Postquam dictum est de peccato linguae & custodia in communī, & specialiter de 24. peccatis linguae, cōsequenter tangentū est aliquid de remediis contra peccatum istud. Et ponemus octo remedia cōtra peccatum illud. ¶ Primum remedium est consideratio periculi, quod est in loquēdo. Tunc porta alicuius castrī cautius aperitur, quando notū est domino castrī, quod hostes portæ insidiātur. Vnde cum hostes inuisibiles, portæ eius specialiter insidentur, cum cautela magna aperiēda est. Ad hoc remedium potest referrī illud Iob 40. Memento belli, & ne addas amplius loqui quicquam. ¶ Secundum remedium est consideratio tam nobilitatis quam vtilitatis huius membra. De qua nobilitate & vtilitate, habitum est in principio huius tractatus, vbi dictum est, quod in lingua præcipue indecens sit immunditia, & quod diuino officio præ ceteris membris deputata sit. ¶ Tertium remedium est, quod homo cōtra portam oris quasi quasdam barras facit. Barræ istæ sunt proposita firma declinandi personas illas cum quibus peccare solet per linguam, vel loca illa in quibus solet habere occasionē per linguam peccandi, vel silentiū tenendi horis, in quibus facilius homo per linguam labitur, ut hora post cibum, & alia similia proposita, quæ custodiunt hominem ne offendat in lingua. De barris istis legitur Proverb. 18. Frater qui adiuuatur à fratre, quasi ciuitas firma: & iudicia